

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS. 411.001.02.2020

Pan
Adrian Czubak
Wojewoda Opolski

Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu
ul. Piastowska 14
45-082 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

R/20/001 – Nadzór i kontrola wojewody nad działalnością domów pomocy społecznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu (dalej OUW)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adrian Czubak, Wojewoda Opolski, od 9 grudnia 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki kadrowe i organizacyjne realizacji przez wojewodę zadań w zakresie nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej2. Prawdliwość i skuteczność sprawowanego nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej
Okres objęty kontrolą	2018-2020 (I półrocze). Dla realizacji celu kontroli mogą być wykorzystane dowody sporządzone w latach wcześniejszych oraz w okresie późniejszym, a także dane statystyczne z tych okresów.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Damian Zasada, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/40/2020 z 28.08.2020 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli tom I, str. 1,3)</p>

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 , dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W latach 2018-2020 (I półrocze), Wojewoda Opolski w sposób niewystarczający sprawował nadzór i kontrolę nad domami pomocy społecznej (dalej: DPS). Nie przeprowadzono kontroli kompleksowych w 18 z 29 DPS w terminie wynikającym z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2015 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej³ (dalej: rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli), tj. nie rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli. W latach 2018-2019 liczba jednostek organizacyjnych pomocy społecznej przypadająca na inspektorów ds. nadzoru w przeliczeniu na pełne etaty wyniosła odpowiednio: 40,2 i 55,5. Natomiast według stanu na dzień 30 czerwca 2020 r. dwóm inspektorom przydzielono po 63, a trzem po 31 jednostek, co było niezgodne z art. 127b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴ (dalej: uops), zgodnie z którym w komórce organizacyjnej do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej zatrudnia się nie mniej niż 1 inspektora do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej na 25 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, działających w danym województwie. Ponadto, z 14 skarg, które wpłynęły do OUW, trzy zostały rozpatrzone w terminie powyżej miesiąca, co stanowiło naruszenie art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁵ - w powyższych przypadkach Wojewoda Opolski nie zawiadomił skarżących o niezatawieniu skargi w terminie, co było niezgodne z art. 36 §1 KPA.

Wszyscy zatrudnieni w OUW inspektorzy do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej posiadali kwalifikacje określone w § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli. W okresie objętym kontrolą rejestr DPS prowadzony był rzetelnie, a ujęte w rejestrze DPS posiadały aktualne zezwolenia.

Wojewoda Opolski w związku z pandemią covid-19 na bieżąco przekazywał starostom oraz wójtom, burmistrzom, prezydentom miast rekomendacje i instrukcje Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: MRiPS) oraz inne zalecenia wydawane przez służby do tego upoważnione m.in. Głównego Inspektora Sanitarnego czy Konsultanta Krajowego, dotyczące funkcjonowania DPS. Mimo podejmowanych działań oraz wprowadzaniu w DPS rekomendacji i zaleceń coraz większa liczba DPS dotkniętych była koronawirusem SARS-CoV-2. Na dzień 30 października 2020 r. doszło do zarażeń wirusem SARS-CoV-2 łącznie w 14 DPS. Dotyczyło to 229 mieszkańców oraz 103 osób z personelu zatrudnionego w DPS.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki kadrowe i organizacyjne realizacji przez wojewodę zadań w zakresie nadzoru i kontroli nad DPS

Opis stanu
faktycznego

1. W OUW zadania w zakresie nadzoru i kontroli nad DPS realizuje Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (dalej WPSiZ).

W ramach Wydziału działa Oddział Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej, do zadań którego zgodnie z § 21 ust. 3 Regulaminu Organizacyjnego OUW⁷ należy m.in.:

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm. (dalej: KPA).

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Załącznik do zarządzenia Wojewody Opolskiego z dnia 1 sierpnia 2020 r.

- nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami;
- kontrola jakości usług, świadczonych przez DPS, prowadzone na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego przez podmioty niepubliczne;
- stwierdzenie zgodności programów naprawczych, w zakresie osiągnięcia standardów w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz ocena stopnia ich realizacji;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach nakładania kar z tytułu niezrealizowania zaleceń pokontrolnych lub prowadzenia bez zezwolenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;
- prowadzenie rejestru DPS;
- coroczne ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym rejestru DPS.

Zakres zadań WPSiZ obejmował wszystkie obszary nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

(akta kontroli tom I, str. 5)

2. W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2018–2020 (I półrocze) w Oddziale Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej WPSiZ zatrudnionych było odpowiednio: sześciu; czterech; pięciu inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej. Do zakresu ich obowiązków należało m.in.:

- przeprowadzanie kontroli DPS prowadzonych przez samorząd gminny lub powiatowy (...);
- wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie DPS oraz placówek, zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku (...);
- prowadzenie i ogłaszanie rejestrów DPS.

Wszyscy zatrudnieni w WPSiZ inspektorzy do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej posiadali kwalifikacje określone w § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli.

W latach 2018 – 2019 liczba jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku⁸, działających w województwie opolskim przypadająca na inspektorów, w przeliczeniu na etaty wyniosła 40,2 w 2018 r. oraz 55,5 w 2019 r. Według stanu na dzień 30 czerwca 2020 r. dwóm inspektorom przypisano po 63, a trzem inspektorom po 31 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, działającym w województwie opolskim⁹.

W badanym okresie, tj. w latach 2018-2020 (I półrocze) liczba inspektorów ds. nadzoru i kontroli w OUW nie spełniała wymogów art. 127b uops, zgodnie z którym w wydziale właściwym do spraw pomocy społecznej urzędu wojewódzkiego

⁸ Wg stanu na 31 grudnia.

⁹ Podział miał na celu zapewnienie rzetelnego nadzoru nad określonymi typami jednostek na dwie kategorie:

1. DPS, placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku, środowiskowe domy samopomocy (trzy osoby, każda po 31 jednostek);
2. Ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, regionalny ośrodek polityki społecznej, ośrodki interwencji kryzysowej, ośrodki wsparcia (dwie osoby, każda po 63 jednostki).

w komórce organizacyjnej do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej zatrudnia się nie mniej niż jednego inspektora do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej na 25 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, działających w danym województwie.

Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że w WPSiZ nie udało się spełnić wymogu zawartego w ww. przepisie z uwagi na brak środków finansowych wymaganych na utworzenie odpowiedniej liczby etatów. Jednocześnie pomimo zgłaszania do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów informacji o liczbie inspektorów i konieczności zwiększenia zatrudnienia, nie otrzymano dodatkowych środków na utworzenie odpowiedniej liczby etatów.

W latach 2018–2020 (I półrocze) ogłoszono osiem naborów na stanowiska inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (jeden w 2018 r., siedem w 2019 r.). W 2019 r. w wyniku dwóch naborów zatrudniono dwóch pracowników, w pozostałych naborach nie wyłoniono żadnego pracownika ze względu na brak kwalifikacji, o których mowa w § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli.

W okresie objętym kontrolą fluktuacja inspektorów ds. nadzoru i kontroli w pomocy społecznej w WPSiZ przedstawiała się następująco¹⁰:

- wg stanu na 1 stycznia 2018 r. pięciu inspektorów. W ciągu roku dwie osoby objęto wewnętrznym przesunięciem (jedna osoba została przeniesiona do innego oddziału, a jednej powierzono zadania z zakresu pomocy społecznej). Liczba inspektorów wg stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosiła pięć osób;
- wg stanu na 1 stycznia 2019 r. pięciu inspektorów. W ciągu roku z dwiema osobami rozwiązano umowę, zatrudniono jedną osobę i jedną osobę przesunięto do realizacji innych zadań w ramach wewnętrznych przesunięć. Liczba inspektorów wg stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosiła trzy osoby;
- wg stanu na 1 stycznia 2020 r. trzech inspektorów. W ciągu roku zatrudniono jedną osobę i jednej osobie powierzono zadania z zakresu pomocy społecznej w ramach wewnętrznych przesunięć. Liczba inspektorów wg stanu na 30 czerwca 2020 r. wynosiła pięć osób.

W badanym okresie inspektorom ds. nadzoru i kontroli pomocy społecznej nie powierzano zadań do realizacji w godzinach nadliczbowych, ponieważ z uwagi na braki kadrowe rekompensowanie czasu za przepracowane godziny w późniejszym okresie powodowałoby dodatkowe utrudnienia w wykonywaniu zadań.

(akta kontroli tom I, str. 11-74, 573, tom II, str. 362-375, 466-503, 504-506)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2018-2019 (I połowa) liczba jednostek organizacyjnych pomocy społecznej przypadająca na inspektorów w przeliczeniu na etaty wyniosła odpowiednio 40,2 oraz 55,5. Natomiast na koniec czerwca 2020 r. dwóm inspektorom przypadało po 63, a trzem inspektorom po 31 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, co było niezgodne z art. 127b uops.

(akta kontroli tom I, str. 11,14, 573)

¹⁰ Do liczby inspektorów ds. nadzoru i kontroli w pomocy społecznej nie wliczono kierownika oddziału, który również przeprowadzał kontrole w DPS, a zakres jego obowiązków był tożsamy z zakresem obowiązków innych inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej. Kierownikowi oddziału przypadały 63 jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej realizował Oddział Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej działający w ramach WPSiZ. Wszyscy zatrudnieni w WPSiZ inspektorzy do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej posiadali kwalifikacje określone w § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli, jednak latach 2018-2020 (I półrocze) obsada kadrowa inspektorów ds. nadzoru i kontroli w pomocy społecznej w OUW była niewystarczająca.

OBSZAR**2. Prawdliwość i skuteczność sprawowanego nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej****Opis stanu faktycznego**

1. W okresie objętym kontrolą Wojewoda Opolski prowadził rejestr DPS. W latach 2018 – 2020 (I półrocze) rejestr obejmował 29 pozycje. W DPS dostępne były 3082 miejsca dla osób: w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, niepełnosprawnych fizycznie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, przewlekle psychicznie chorych. W 2018 r. przebywało w nich 3044 mieszkańców, a w 2019 r. 3041 mieszkańców¹¹.

W wyniku analizy dziewięciu decyzji dotyczących wydania zezwolenia na prowadzenie DPS stwierdzono, że wszystkie placówki posiadały aktualne zezwolenia, które wydano na czas nieokreślony.

(akta kontroli tom I, str. 10, 74-205, 572, tom II, str. 566-567)

2. W latach 2018–2020 (I półrocze) zaplanowano 19 kontroli kompleksowych (osiem w 2018 r., sześć w 2019 r., pięć w 2020 r.) oraz jedną sprawdzającą (2020 r.). Kontrole kompleksowe przeprowadzane były w zakresie jakości usług świadczonych przez DPS oraz zgodności zatrudnienia pracowników DPS z wymaganymi kwalifikacjami. W przypadku kontroli sprawdzającej powodem podjęcia kontroli była ocena realizacji zaleceń pokontrolnych określonych w wystąpieniu pokontrolnym z przeprowadzonej w dniach 12 i 13 czerwca 2019 r. w DPS „Anna” w Krapkowicach kontroli kompleksowej.

OUW nie przeprowadził dwóch¹² kontroli kompleksowych w 2019 r. oraz trzech¹³ kontroli kompleksowych w 2020 r.¹⁴. Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że w 2019 r. nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych kontroli kompleksowych w DPS z uwagi na braki kadrowe oraz konieczność realizowania dodatkowych kontroli nieprzewidzianych planem kontroli. Jednocześnie, w 2020 r. rozpoczęto kontrolę kompleksową w DPS w Prószkowie, jednak z uwagi na ogłoszony stan epidemii oraz konieczność wprowadzenia przez DPS wzmożonego reżimu sanitarnego, w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, zawieszono dalsze przeprowadzenie kontroli, a w pozostałych przypadkach odstąpiono od przeprowadzenia zaplanowanych kontroli kompleksowych, z uwagi na ryzyko zakażenia mieszkańców DPS (ze względu na wiek i stan zdrowia narażonych na COVID-19).

W okresie objętym kontrolą w OUW kontrole kompleksowe były podejmowane w niewystarczającym stopniu ponieważ OUW w latach 2018-2020 (I połowa) nie zaplanował i nie przeprowadził kontroli kompleksowych w 18 z 29 funkcjonujących w województwie opolskim DPS, co było niezgodne z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru, zgodnie z którym kontrole kompleksowe przeprowadza się nie

¹¹ Wg stanu na 31 grudnia.

¹² DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Nysie, DPS w Radawiu

¹³ DPS w Prószkowie (I kwartał), DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Nysie (III kwartał), DPS „Anna” w Krapkowicach (III kwartał).

¹⁴ § 3 ust. 1: Czynności kontrolne są prowadzone w oparciu o plan kontroli na dany rok kalendarzowy.

rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli. W sześciu¹⁵ przypadkach z 18 ostatnia kontrola kompleksowa odbyła się w 2016 r. natomiast w 10¹⁶ DPS ostatnią kontrolę kompleksową przeprowadzono w 2017 r. i na dzień 30 czerwca 2020 r. OUW nie zaplanował ich przeprowadzenia. Dodatkowo w przypadku jednego z 18 DPS (tj. DPS w Kluczborku), OUW przeprowadził kontrolę kompleksową po upływie czterech lat. Natomiast w przypadku drugiego DPS z 18 (tj. DPS w Prószkowie) kontrolę kompleksową rozpoczęto w 2020 r. i w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 zawieszono (poprzednia kontrola w ww. DPS odbyła się w 2016 r.). Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że z uwagi na braki kadrowe oraz konieczność przeprowadzania kontroli doraźnych (nie przewidzianych w planie kontroli) nie udało się przeprowadzić kontroli kompleksowych zgodnie z § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli tom I, str. 7-9, 206-351, 424-427, 431, 432-506, 531-532, 533-561, 574, tom II, str. 368-369, 400-402, 424-425, 514, 518)

3. W latach 2018-2020 (I półrocze) przeprowadzono 11 kontroli nieplanowych - siedem kontroli doraźnych¹⁷ oraz cztery kontrole problemowe¹⁸. W planach kontroli OUW nie ujmowano kontroli problemowych w DPS, ponieważ były one przeprowadzane w związku z wnioskiem podmiotu prowadzącego o zmianę decyzji Wojewody Opolskiego na prowadzenie DPS w zakresie liczby miejsc. Dyrektor WPZiS wyjaśnił, że na etapie sporządzania planu kontroli Wojewoda Opolski nie posiada informacji, czy organy prowadzące będą składały przedmiotowe wnioski.

W trakcie kontroli problemowych dokonywano oceny standardu usług bytowych świadczonych przez DPS oraz wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. Postępowanie kontrolne było elementem postępowania dowodowego przed wydaniem decyzji określającej liczbę miejsc jaka może być prowadzona w DPS. Powodem podjęcia kontroli doraźnych były skargi na działalność DPS, które wpływały do OUW.

Badaniu poddano 15 protokołów z kontroli zrealizowanych w latach 2018 – 2020. W jednym przypadku stwierdzono brak daty podpisania protokołu z kontroli przez inspektorów ds. nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że brak daty podpisania protokołu z kontroli przez inspektorów ds. nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, wynikał z niedopatrzeń.

(akta kontroli tom I, str. 352-431, 507-532, 562-571, tom II, str. 367, 424-426)

4. W okresie objętym kontrolą, Wojewoda Opolski nie wydawał decyzji wstrzymujących prowadzenie DPS oraz nie cofał zezwoleń na prowadzenie DPS. Nie wydawał również decyzji o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie placówki w związku z niewykonaniem zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli tom I, str. 3)

5. W OUW monitorowanie realizacji zaleceń pokontrolnych odbywało się na podstawie analizy treści otrzymanych pisemnie odpowiedzi o sposobie wyeliminowania stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości.

Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że sama odpowiedź na zalecenia pokontrolne wskazuje niejednokrotnie termin kiedy zostaną one wykonane (często termin ten jest rozciągnięty w czasie, ponieważ wymaga poniesienia nakładów finansowych, które

¹⁵ DPS w Klisinie, DPS w Jędrzejowie, DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Nysie, DPS w Nysie (ul. Koperniki 17), DPS w Gierłacicach, DPS w Radawiu.

¹⁶ DPS Dla Dzieci i Młodzieży oraz Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie, DPS w Nysie (ul. Świętojańska 6), DPS w Prudniku, DPS w Grabinie, DPS w Raclawicach Śląskich, DPS w Kędzierzynie Koźlu (ul. Łukasiewicza 9), DPS „Promyk” w Kamiennej, DPS w Opolu (Pl. Klasztorny 2), DPS w Kamionku, DPS w Jakubowicach.

¹⁷ Pięć w 2018 r., jedną w 2019 r. i jedną 2020 r.

¹⁸ Po dwie w 2018 r. i 2019 r.

jednostka musi zaplanować w kolejnym budżecie). W każdym przypadku po przeprowadzeniu czynności kontrolnych wygezwano od DPS informację o realizacji zaleceń pokontrolnych, uwag i wniosków.

W wyniku 24 kontroli wydano łącznie 61 zaleceń pokontrolnych, które dotyczyły m.in.: dostosowania systemu alarmowego do potrzeb osób o ograniczonej sprawności fizycznej, zlikwidowania barier architektonicznych, prowadzenia dokumentacji w zakresie zajęć rehabilitacji społecznej w sposób ciągły, zapewnienia sprawnego wnoszenia skarg i wniosków, zatrudnienia kadry merytorycznej posiadającej odpowiednie kwalifikacje, wymiany mebli, zapewnienia estetycznego wyglądu pokoi mieszkańców oraz korytarzy, zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników wg wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego. W latach 2018 – 2020 (I półrocze):

- w całości zrealizowano 35 zaleceń pokontrolnych (21 w 2018 r., 13 w 2019 r. jedno w 2020 r.),
- w części zrealizowano siedem zaleceń pokontrolnych w 2018 r.,
- w trakcie realizacji przez kontrolowaną jednostkę było 16 zaleceń (osiem z 2018 r., siedem z 2019 r., jedno z 2020 r.),
- nie zrealizowano trzech zaleceń pokontrolnych (dwa z 2018 r., jedno z 2019 r.).

Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że w stosunku do jednostki, która nie zrealizowała zaleceń pokontrolnych w 2018 r. nie podjęto żadnych działań, ponieważ nieprawidłowości nie dotyczyły łamania praw człowieka i nie miały wpływu na zagrożenie zdrowia i życia mieszkańców. Niezrealizowane zalecenia dotyczyły:

- sukcesywnej wymiany zużytych mebli w pokojach mieszkańców oraz wyposażania pokoi mieszkalnych w sprzęt wymieniony w § 6 ust. 1 pkt 3 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej¹⁹, bieżącego zapewnienia estetycznego wyglądu pokoi mieszkańców oraz korytarzy DPS.

Dyrektor DPS poinformował, że wymiana zużytych mebli i sprzętów odbywa się sukcesywnie oraz, że zakończenie realizacji ww. zaleceń planuje się na 31 grudnia 2020 r.

W drugim przypadku, w 2019 r. DPS²⁰ nie zrealizował zalecenia pokontrolnego, ponieważ nie zatrudnia wystarczającej liczby personelu, co uniemożliwia zapewnienia obsady na dyżurze nocnym co najmniej przez dwóch pracowników. W wyniku kontroli sprawdzającej przeprowadzonej w DPS, który nie zrealizował zalecenia pokontrolnego w 2019 r., ponownie wydano ww. zalecenie²¹. OUW zobowiązał DPS do przedstawienia dokumentacji umożliwiającej zweryfikowanie planowanych działań zmierzających do zatrudnienia dodatkowych osób w Domu.

W OUW przeprowadzono w latach 2018 – 2020 (I półrocze) jedną kontrolę sprawdzającą. Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że kontrole sprawdzające są planowane w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości mających znaczący, negatywny wpływ na codzienne życie mieszkańców lub powodują zagrożenie ich zdrowia lub życia. Wykonanie zaleceń pokontrolnych weryfikuje się w trakcie kolejnej kontroli kompleksowej.

(akta kontroli tom I. str.431, 531-532,tom II. str. 427-428, 461-463, 513-514,518, 551-555, 559)

¹⁹ Dz. U z 2018 r. poz. 734, ze zm.

²⁰ DPS „Anna” w Krapkowicach.

²¹ Cyt.: zapewnienie mieszkańcom DPS „Anna” w Krapkowicach odpowiedniej opieki w porze nocnej, uwzględniając co najmniej dwuosobową obsadę dyżurów nocnych, a tym samym zagwarantowanie im poczucia bezpieczeństwa, którego obowiązek wynika z art. 55 ust. 2 uops.

6. W latach 2018-2020 (I półrocze) Wojewoda Opolski nie wzywał jednostki samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, z uwagi na brak przesłanek w tym zakresie.

(akta kontroli tom I, str. 3)

7. W kontrolowanym okresie Wojewoda Opolski nie nakładał na DPS kar pieniężnych o których mowa w art. 130 uops. Jednakże w 2019 r. Wojewoda Opolski wydał dwie decyzje²² nakładające kary pieniężne na placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W pierwszym przypadku²³ wysokość nałożonej kary pieniężnej wyniosła 6 tys. zł i dotyczyła niezrealizowania zaleceń pokontrolnych. Nałożona kara pieniężna wraz z odsetkami została zapłacona w całości.

W drugim przypadku²⁴ wysokość nałożonej kary pieniężnej wyniosła 40 tys. zł i dotyczyła niezaprzesłania prowadzenia bez zezwolenia wojewody placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Kara pieniężna nałożona decyzją Wojewody Opolskiego nie została uregulowana. Podmiot złożył wniosek o udzielenie ulgi w spłacie, który został pozytywnie rozpatrzony i wydano decyzję o spłacie należności w ratach. W związku z nieuiszczaniem przez podmiot wymagalnych rat wystawiono i przesłano do właściwego urzędu skarbowego tytuł wykonawczy w celu egzekucji przedmiotowej należności.

(akta kontroli tom I, str. 3, tom II, str. 1-33)

8. W okresie objętym kontrolą do OUW wpłynęło 14 skarg na funkcjonowanie DPS (sześć w 2018 r., cztery w 2019 r. i cztery w 2020 r.).

Skargi dotyczyły m.in.: jakości usług świadczonych przez DPS względem mieszkańców, stosowania mobbingu wobec pracowników DPS, oceny zastosowanych w DPS udogodnień dla osób niewidomych w zakresie ich wpływu na bezpieczeństwo pozostałych mieszkańców, przestrzegania praw mieszkańców, uszkodzenia ciała jednej z mieszkanki DPS, ograniczenia swobód mieszkańców przez Dyrektora DPS w związku z sytuacją epidemiczną oraz działalności jednego z DPS w zakresie wyżywienia, opieki medycznej i warunków bytowych.

Wojewoda Opolski rozpatrzył 12 skarg, a dwie skargi zostały przekazane wg właściwości: do dyrektora właściwego DPS oraz do Rady Miasta Opola. W obu przypadkach skargi zostały uznane za nieuzasadnione.

Zasadność zarzutów wnoszonych w skargach była weryfikowana poprzez przeprowadzanie kontroli doraźnych (pięć w 2018 r., dwie²⁵ w 2019 r.). W jednym przypadku w 2019 r. była przeprowadzona kontrola kompleksowa. Pozostałe cztery skargi wpłynęły do OUW w 2020 r. (trzy od Rzecznika Praw Obywatelskich). Mając na uwadze utrzymujący się stan zagrożenia epidemiologicznego, w tym zwiększającą się liczbę ognisk zachorowań na COVID-19 w DPS, OUW zawiesił podejmowanie działań kontrolnych w DPS, w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, a wyjaśnienia dotyczące ww. skarg były przekazywane zainteresowanym stronom w formie pisemnej.

Dyrektor WPSiZ wyjaśnił, że ewentualne decyzje co do prowadzenia kontroli będą podejmowane na podstawie dalszego rozwoju epidemii oraz weryfikacji zgłaszanych sygnałów o nieprawidłowościach.

²² Nr decyzji: 1/431.6/2019; 24/2019.

²³ BRANDA Sp. zo o.o. prowadząca Rezydencję dla Seniorów „Złote Borki Jarnołtówek”

²⁴ „IWONA ADAMCZYK POKOJE DO WYNAJĘCIA”.

²⁵ Jedna skarga wpłynęła do OUW 19 grudnia 2019 r., kontrola doraźna została przeprowadzona 8 stycznia 2020 r.

Trzy skargi²⁶ zostały rozpatrzone w terminie dłuższym niż miesiąc, co stanowiło naruszenie art. 237 § 1 KPA. W powyższych przypadkach, Wojewoda Opolski nie powiadomił skarżących o niezakończonym w terminie i jednocześnie nie wskazał nowego terminu rozpatrzenia skargi, co było niezgodne z art. 36 § 1 KPA.

Dyrektor WSPiZ wyjaśnił, że skargi na realizację zadań przez DPS były rozpatrywane w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli przez Wojewodę Opolskiego odpowiednio na podstawie art. 22 pkt 8, 9 lub 9a uops w trybie określonym w rozdziale 4 przywołanej ustawy oraz w oparciu o przepisy rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli, a nie na podstawie przepisów KPA. Ponadto uops oraz przywołane wyżej rozporządzenie nie określają terminów w jakich sprawy powinny być załatwione.

NIK nie podziela ww. wyjaśnień. Wskazane w wyjaśnieniach Dyrektora WSPiZ przepisy uops regulują zadania wojewody w zakresie nadzoru i kontroli nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Przepisy uops nie zawierają regulacji dotyczących rozpatrywania przez wojewodę skarg na działalność nadzorowanych jednostek. Jednocześnie, art. 14 uops stanowi, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy KPA, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Dlatego też, rozpatrywanie przez Wojewodę Opolskiego skarg na działalność DPS powinno następować w oparciu o przepisy KPA.

(akta kontroli tom II, str. 34-118,552-558)

9. W okresie objętym kontrolą w OUW nie był przeprowadzany audyt wewnętrzny lub kontrola wewnętrzna dotycząca prawidłowości sprawowanego nadzoru i kontroli nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz placówkami zapewniającymi całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

(akta kontroli tom II, str. 364,368)

10. Z informacji udzielonych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej wynika, że W województwie opolskim na dzień 7 października 2020 r. do zakażeń wirusem SARS-CoV-2 doszło w 6 z 29 funkcjonujących na terenie województwa DPS, w tym sześciu mieszkańców oraz 10 pracowników DPS. Natomiast na dzień 30 października 2020 r. w województwie opolskim doszło do zarażeń wirusem SARS-CoV-2 łącznie w 14 funkcjonujących na terenie województwa DPS. Zakażonych wirusem SARS-CoV-2 było łącznie 229 mieszkańców oraz 103 osoby z personelu zatrudnionego w DPS. Na kwarantannie przebywało 42 mieszkańców oraz 65 pracowników DPS. Wyleczonych zostało 96 mieszkańców i 16 pracowników DPS. Zmarło 29 mieszkańców DPS.

L.p.	Jednostka (liczba mieszkańców)	zakażenia	
		mieszkańcy	personel
1	DPS w Klisinie (738)		
	Filia w Klisinie	0	1
	Filia w Kietrze	0	1
	Filia w Radyni	0	2
	Filia w Boboluszkach	0	0
	Filia w Bliszczycach	0	2
2.	DPS w Strzelcach Op.(224)		
	Filia Strzelce Op.(53)	30	16
	Filia w Szymiszowie (107)	20	17

²⁶ Skarga (znak: PSiZ.I.431.11.2018, PSiZ.940.8.2018) wpłynęła do OUW 18 stycznia 2018 r. Data odpowiedzi na skargę to 23 marca 2020 r. (46 dni); skarga (znak: PSiZ.I.431.80.2018, PSiZ.I.9421.5.2018) wpłynęła do OUW 22 października 2018 r. Data odpowiedzi na skargę to 10 stycznia 2019 r. (54 dni); skarga (znak: PSiZ.I.1410.9.2020) wpłynęła do OUW 29 czerwca 2020 r. Data odpowiedzi na skargę to 21 sierpnia 2020 r. (39 dni).

3.	DPS w Borkach Wielkich (42)	18	0
4.	DPS w K- Koźlu ul. Zielna (70)	5	5
5.	DPS w Kluczborku (filia ul. Wołczyńska) (72)	16	8
6.	DPS Radawie (70)	0	1
7	DPS w Kadłubie (109)	27	10
8	DPS w K-Koźlu Łukasiewicza (53)	50	12
9.	DPS Nysa Al. Wojska Polskiego (81)	44	12
10.	DPS w Prószkowie (200)	4	12
11.	DPS w Kamionku (43)	15	0
12.	DPS w Kopernikach	0	3
13.	DPS dla Kombatantów w Opolu (138)	0	1
14	DPS Opole Plac Klasztorny (Czarnowąsy) 120	0	1

Wojewoda Opolski na bieżąco przekazywał m.in. pismami z dnia 12 marca 2020 r., 30 marca 2020 r.; 7 kwietnia 2020 r. starostom powiatowym oraz wójtom, burmistrzom, prezydentom miast rekomendacje i instrukcje MRiPS oraz inne zalecenia wydawane przez służby do tego upoważnione m.in. Głównego Inspektora Sanitarnego czy Konsultanta Krajowego, dotyczące funkcjonowania DPS w czasie panującej epidemii. Pisma przekazujące rekomendacje i zalecenia były kierowane do organów prowadzących te jednostki i jednoznacznie zobowiązywały je do nadzoru nad ich wprowadzeniem w DPS w codziennej praktyce.

Wojewoda Opolski zobowiązał organy prowadzące jednostki organizacyjne pomocy społecznej do niezwłocznego informowania o wystąpieniu przypadków zachorowań na COVID-19 w tych jednostkach. Służby wojewody były w stałym, codziennym kontakcie z osobami kierującymi ww. jednostkami, na terenie których wystąpiły zachorowania na COVID-19 oraz codziennie przekazywały informację do MRiPS o aktualnej sytuacji w tych jednostkach.

Ze względu na zagrożenie zakażenia się wirusem SARS-CoV-2 w OUW wprowadzono trzy uregulowania/ procedury bezpieczeństwa²⁷.

OUW zastosował się do opracowanych przez MRPiPS rekomendacji i wytycznych, w tym „Instrukcji dotyczącej sposobu organizacji placówek zapewniających ochronę, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2”. W ramach kontroli i nadzoru i nie sprawdzano czy DPS wprowadziły rekomendacje i wytyczne w życie.

MRiPS od początku epidemii wydaje rekomendacje i zalecenia. Z wyjaśnień uzyskanych w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wynika, że wydane rekomendacje, instrukcje i wytyczne nie są przepisami prawa, a jedynie wskazówkami, które mają wspomóc jednostki samorządu terytorialnego w realizacji ich zadania, jakim jest prowadzenie DPS. Jednostki samorządu terytorialnego, w porozumieniu z właściwymi wojewodami wdrażają zaproponowane instrukcje i rekomendacje, mając na względzie sytuację epidemiologiczną na danym terenie.

²⁷ zarządzenie nr 7/2020 Dyrektora Generalnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie ramowych zasad organizacji tzw. pracy zdalnej, zmienione zarządzeniem nr 8/2020 Dyrektora Generalnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu z dnia 24 kwietnia 2020 r., zarządzenie nr 9/20 Dyrektora Generalnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad pracy w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim w Opolu w związku z wystąpieniem stanu epidemii, zarządzenie nr 16/2020 Dyrektora Generalnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie ramowych zasad organizacji pracy zdalnej.

Zastosowanie się do nich nie jest dla jednostek obligatoryjne, a decyzja o ich wdrożeniu powinna być oparta o diagnozę sytuacji epidemiologicznej na obszarze.

Z analizy dokumentacji jednostek, w których wystąpiły zarażenia koronawirusem COVID-19 m.in. DPS w Jakubowicach, DPS w Kietrze, DPS w Jędrzejowie, DPS w Borkach Wielkich oraz DPS w Klisinie wynika, że jednostki te na bieżąco informowały WPSiZ o sytuacji epidemicznej. WPSiZ monitorował sytuację w tych jednostkach i reagował na występujące zagrożenia od chwili uzyskania informacji o wystąpieniu zakażeń u mieszkańców lub personelu DPS.

W przypadku DPS w Jakubowicach w związku z brakami kadrowymi w DPS związanymi z poddaniem pracowników kwarantannie, Wojewoda Opolski 1 kwietnia 2020 r. polecił:

- Dyrektorowi szpitala jednoimiennego przyjęcie w trybie pilnym 11 osób – pensjonariuszy DPS z potwierdzonym testem na obecność SARS-CoV-2,
- Dyrektorowi Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego przewiezienie w trybie pilnym – 11 osób (w dniu 1 kwietnia) – mieszkańców DPS z potwierdzonym testem na obecność SARS-CoV-2.

Ponadto 1 kwietnia 2020 r. w godzinach wieczornych potwierdzono zakażenie u czterech mieszkańców DPS, wobec czego do szpitala przewieziono w tym terminie 15 osób. W związku z trudną sytuacją w DPS w Jakubowicach Wojewoda Opolski w trosce o zdrowie i życie mieszkańców oraz pracowników uznał za konieczne podjęcie działań mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa, a przez to zmniejszających ryzyko epidemiczne, polegających na: poleceniu Staroście Kędzierzyńsko – Kozielskiemu podjęcie działań zmierzających do czasowego zawieszenia prowadzenia DPS w Jakubowicach od dnia 11 kwietnia 2020 r.; poleceniu Dyrektorowi szpitala jednoimiennego SP ZOZ w Kędzierzynie Koźlu przyjęcia mieszkańców DPS z potwierdzonym testem na obecność wirusa SARS-CoV-2 oraz Dyrektorowi SP ZOZ SS MSWiA w Głuchołazach im. św. Jana Pawła II przyjęcia 26 osób, w tym: 15 osób z ujemnym wynikiem zakażenia oraz 11 osób z niepotwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 umieścić w izolatkach. Pismem z 19 kwietnia 2020 r. Wojewoda Opolski polecił Staroście Kędzierzyńsko – Kozielskiemu podjąć niezwłoczne działania zmierzające do wznowienia funkcjonowania DPS w Jakubowicach.

DPS w Kietrze w związku z zakażeniem mieszkanki i pracowników od dnia 27 czerwca 2020 r. poddany został kwarantannie, co wiązało się z problemami jednostki w zapewnieniu mieszkankom podstawowych usług opiekuńczych i bytowych. Decyzją nr 1/4110.4/2020 z 27 czerwca 2020 r. Wojewoda Opolski polecił Staroście Głubczyckiemu zapewnienie wyżywienia mieszkańcom i pracownikom DPS na czas trwania kwarantanny. Dyrektor DPS zgłosiła potrzebę wsparcia jednostki o personel medyczny w liczbie 15 osób. W związku z tym Dyrektor WPSiZ OUW działając z upoważnienia Wojewody zwrócił się do:

- Prezydentów, burmistrzów, wójtów, starostów z apelem o przeprowadzenie wśród pracowników jednostek gminnych/powiatowych, a także innych organizacji, z którymi współpracują – rozeznania, celem wytypowania osób chętnych, które podjęłyby się w miesiącu lipcu, pracy w ww. DPS,
- Przewodniczącego Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce oraz Przewodniczącej Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych z prośbą o oddelegowanie osób zakonnych do pracy w DPS w Kietrze.

Żadna jednostka samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego nie zgłosiła do WPSiZ osób, które mogłyby zostać skierowane przez Wojewodę do pracy w DPS. W efekcie powyższych działań udało się pozyskać trzech

wolontariuszy – Bracia zakonni (Kapucyni z Krakowa), z którymi umowy wolontariackie zawierała Dyrektor DPS w Kietrze. Ponadto Dyrektor DPS w Kietrze we własnym zakresie pozyskała pięciu wolontariuszy. W trakcie obowiązywania kwarantanny w DPS opiekę nad mieszkańcami sprawowały także siostry zakonne Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi, które prowadzą ww. DPS.

W DPS w Borkach Wielkich w związku ze stwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 u osób przebywających w placówce wystąpił problem z zorganizowaniem konsultacji lekarskich, dzięki którym można byłoby ocenić stan zdrowia osób zakażonych w celu przewiezienia chorych do odpowiedniego szpitala. W tym celu Wojewoda Opolskie zobowiązał Starostę Oleskiego pismem z 16 października 2020 r. do podjęcia działań polegających na zorganizowaniu lekarza, który oceni stan zdrowia osób zakażonych w DPS, wsparciu organizacyjnym pozwalającym na zapewnieniu właściwej opieki nad mieszkańcami DPS oraz bieżącym monitorowaniu sytuacji w placówce. Starosta Oleski oddelegował lekarza podstawowej opieki zdrowotnej do przeprowadzenia badań i zakwalifikowania osób zakażonych do leczenia szpitalnego.

Informacje o sytuacji panującej w nadzorowanych przez OUW DPS były pozyskiwane przez WPSiZ telefonicznie od dyrektorów DPS oraz na podstawie codziennych meldunków²⁸ przesyłanych drogą elektroniczną.

Monitorowanie DPS w zakresie zaopatrzenia w środki ochrony osobistej oraz środki do dezynfekcji prowadził Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego OUW (dalej WBiZK). Z badania próby 55 protokołów zdawczo-odbiorczych wynika, że DPS otrzymywały bezpośrednio od OUW niezbędne środki ochrony osobistej²⁹.

Z analizy informacji otrzymanych od sześciu DPS funkcjonujących w województwie opolskim wynika, że w okresie od marca do końca października 2020 r. dyrektorzy DPS wprowadzili w jednostkach m.in. ograniczenie kontaktów pomiędzy personelem; zasadę pracy w jednym zakładzie pracy; obowiązek stosowania środków ochrony osobistej i pomiaru temperatury ciała mieszkańcom oraz pomiaru temperatury ciała we własnym zakresie przez pracowników; ograniczenie kontaktu z osobami postronnymi; zakaz odwiedzin i opuszczania DPS; możliwość urlopowania mieszkańców, powrót do DPS oraz przyjęcie do placówki zawsze po uzyskaniu negatywnego wyniku testu; dezynfekcję pomieszczeń, powierzchni, blatów, poręczy. W trzech placówkach wprowadzono rotacyjny system pracy. W części DPS wystąpiły problemy z zapewnieniem opieki pielęgniarskiej i opieki medycznej m.in. z powodu przebywania personelu na zwolnieniach lekarskich. W jednym DPS pogorszyła się sytuacja finansowa ze względu na zwiększone wydatki związane z zakupem środków ochrony osobistej dla pracowników i środków czystości. Dwie placówki mimo zgłaszanego do OUW zapotrzebowania na środki ochrony indywidualnej nie otrzymały wnioskowanych ilości. W trzech placówkach była możliwość wyodrębnienia pomieszczeń niezbędnych do izolacji osób zakażonych.

(akta kontroli tom I, str. 2-3, 7-9, tom II, str. 119-264, 281-361, 519, 520-550, 569-575)

²⁸ Meldunek ws. Covid-19 zawierał m.in. informacje: dane teleadresowe; o liczbie mieszkańców wg stanu na dzień sprawozdawczy; o liczbie mieszkańców podanych kwarantannie z podziałem na mieszkańców hospitalizowanych, pozostających w DPS, pozostających poza DPS; o liczbie zakażonych mieszkańców z podziałem na mieszkańców hospitalizowanych, pozostających w DPS, pozostających poza DPS; o liczbie personelu podanego kwarantannie z podziałem na hospitalizowanych, pozostających w DPS, pozostających poza DPS; o liczbie personelu zakażonego z podziałem na hospitalizowanych, pozostających w DPS, pozostających poza DPS; o liczbie personelu, który jest w DPS i opiekuje się mieszkańcami z związku z kwarantanną Domu; zabezpieczenia w środki ochrony, o liczbie mieszkańców, którzy zmarli, zostali wyleczeni z Covid-19 i powrócili do DPS; o liczbie pracowników, którzy zmarli oraz zostali wyleczeni z Covid-19.

²⁹ Wojewoda Opolski przekazuje środki ochrony od 04 czerwca 2020 r.

11. W związku z pojawieniem się zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem Covid-19 w województwie opolskim, Wojewoda Opolski wydał trzy decyzje kierujące do pracy personel medyczny. Decyzje dotyczyły skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii w DPS Jakubowice. Decyzje wydano na podstawie art. 47 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi³⁰. W związku z tym, że osoby skierowane przedstawiły dokumenty wskazujące, że nie mogą podjąć pracy³¹ zawieszono działalność funkcjonowania ww. DPS, a osoby zakażone zostały przewiezione do szpitali.

(akta kontroli tom II, str. 265-280)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzeprowadzenie kontroli kompleksowych w 18 z 29 funkcjonujących w województwie opolskim DPS co było niezgodne z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli, zgodnie z którym kontrole kompleksowe przeprowadza się nie rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli.

(akta kontroli tom I, str. 574)

2. Rozpatrzenie trzech skarg z 14 w terminie dłuższym niż miesiąc, co było naruszeniem art. 237 § 1 KPA oraz niepowiadomienie skarżących o niezatałwieniu skarg w terminie, co było naruszeniem art. 36 § 1 KPA.

(akta kontroli tom II, str. 34, 552-558)

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanym okresie Wojewoda Opolski rzetelnie prowadził rejestry DPS, podejmował także działania w celu monitorowania realizacji zaleceń pokontrolnych. W latach 2018-2020 (I połowa) OUW nie zaplanował i nie przeprowadził kontroli kompleksowych w 18 z 29 funkcjonujących w województwie opolskim DPS, co było niezgodne z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru.

Ponadto w okresie objętym kontrolą Wojewoda Opolski rozpatrzył 12 skarg, przeprowadzając siedem kontroli doraźnych i jedną kontrolą sprawdzającą.

Trzy skargi zostały rozpatrzone w terminie dłuższym niż miesiąc, co było naruszeniem art. 237 § 1 KPA. W tych przypadkach Wojewoda Opolski nie powiadomił skarżących o niezatałwieniu skarg w terminie, co było naruszeniem art. 36 § 1 KPA.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie skutecznych działań w celu dostosowania liczby zatrudnionych inspektorów do spraw nadzoru do wymagań określonych w art. 127b uops.
2. Rozpatrywanie skarg zgodnie z terminem zatałwienia skargi, wskazanym w KPA.
3. Przeprowadzanie kontroli kompleksowych w DPS zgodnie z terminem wskazanym w § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

³⁰ Dz. U z 2020 r. poz. 1845.

³¹ Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, potwierdzenie przebytych zabiegów operacyjnych, wychowanie dziecka do 18 r.ż.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 9 grudnia 2020 r.

Kontroler

Damian Zasada

Starszy inspektor kontroli państwowej

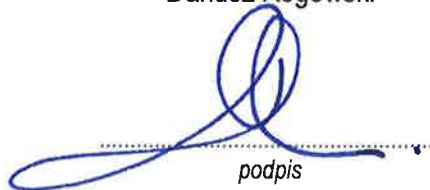
podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

p.o. Dyrektor

Dariusz Rogowski

podpis

